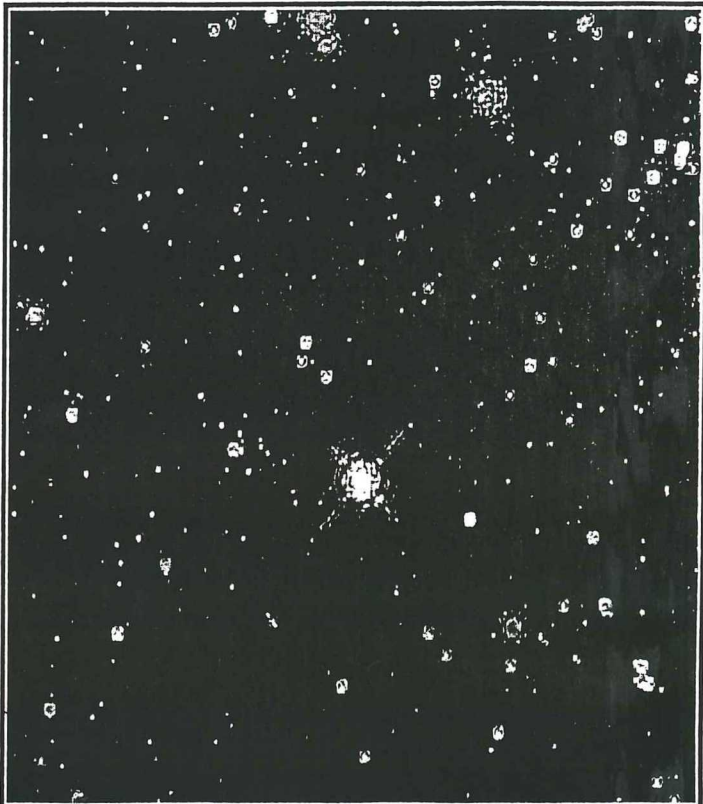

Midtjysk Astronomiforening

NR.3.

NOVEMBER 1997

Pistol Nebula and Massive Star HST • NICMOS
PRC97-33 • ST ScI OPO • D. Figer (UCLA) and NASA

Pistol stjernen - den tungeste stjerne vi kender i Universet.

Midtjysk Astronomiforening

I forbindelse med komet Hale-Bopp's passage af Solen i marts og april 1997 afholdt astrofysiker Hans Kjeldsen i samarbejde med AOF et kursus på Engesvang Skole. De 17 kursister tog initiativ til at danne en astronomiforening, og 12. juni stiftedes foreningen med navnet Midtjysk Astronomiforening. 5 blev valgt til bestyrelsen, og 16. juli har disse konstitueret sig på følgende måde:

Bestyrelsen:

Formand: Tonni Thorsager
Kragelund Møllevej 25, 8600 Silkeborg, tlf: 86 86 71 42
email: thorsag@post8.tele.dk

Næstformand: Bent Tvermose
Marie Bregendahls Vej 21, 7430 Ikast, tlf: 97 25 14 30
email: bt@ve.ikast-komm.dk

Kasserer: Allan Grøne
Ribesvej 7, 7430 Karup, tlf: 97 10 12 70
email: allan-g@post8.tele.dk

Sekretær: Anne Hesselager
Dahlsvej 3, 7442 Engesvang, tlf: 86 86 51 24

Medlem: Hans Kjeldsen
Karupvej 1, 7442 Engesvang, tlf: 86 86 50 13
email: hans@obs.aau.dk

PROGRAM 1998

dato/tid	Sted: Hvor intet andet er nævnt er mødestedet Karupvej 1, Engesvang
6.1.98 19.30	<u>Dennis Sørensen</u> : Dennis er velkendt af alle, som er abonnent på amatørAstronomen. Han er særdeles dygtig med kombinationen fotografiapparat/teleskop. Utallige er de motiver han i tidens løb har optaget gennem sit teleskop, og han vil denne aften lave en kavalkade fra solsystemet med god vægt på kometerne Hyakutake og Hale-Bopp.
4.2.98 19.30	<u>Hans Kjeldsen</u> : Størrelser og afstande i universet kan være begreber, som for de fleste af os er svære at forholde sig til. Hans vil prøve at sætte disse begreber i perspektiv, så vi bedre forstår de astronomiske tal.
3.3.98 19.30	<u>Michael Viskum</u> : Michael er ansat ved Århus Universitet. Emne endnu ikke fastlagt.
1.4.98 19.30	<u>Torben Tastrup</u> : Ligesom Dennis Sørensen er Torben en meget dygtig og kendt astrofotograf. Han vil vise os en række af sine flotte optagelser og fortælle om, hvordan man egentlig bærer sig ad med at fotografere himlens motiver.
5.98	<u>Bent Tvermose</u> : Vores egen næstformand er en erfaren arrangør af ture til planetarier. Om det bliver Jels eller Steno Museet i Århus er endnu ikke fastlagt, men det bliver med spising et eller andet spændende sted - og det skal nok blive en rigtig hyggelig familietur.
2.6.98 18.00	<u>Sommerafslutning</u> : Det er blevet sommer. Det fortæller i altfald Jordens stilling i forhold til Solen, og vejret er forhåbentlig godt. Vi mødes kl. 18 til grill-aften hos Ester og Tonni Kragelund Møllevej 25, Kragelund. Efter veloverstået fortæring og indtagelse af diverse drikkevarer vil Hans fortælle os om Jordens påvirkning fra rummet

Onsdag den 3. december 1997

Tid og sted: Konfirmandstuen i Engesvang, Karupvej 1, kl. 19.30. Julehygge med quiz og gløgg.

Solens overmand

Amerikanske astronomer har identificeret og fotograferet en megastjerne med en lyskraft, der er 10 millioner gange stærkere end Solens.

Forskerne, som arbejder ved UCLA-universitet i Californien, brugte NASA's Hubble teleskop i

jagten på stjernen, der befinder sig omkring 25.000 lysår fra Jorden. Megastjernen eller "Pistolstjernen", som den allerede er døbt, er så stor, at den vil kunne udfylde diameteren i Jordens omlebsbane omkring Solen.

Pistolstjernen er ikke synlig for

det blotte øje, da den ud over afstanden til Jorden gemmer sig bag Mælkevejsens store skyer i stjernebæltet "Skytten".

"Vi skønner, at stjernen blev skabt for en til tre millioner år siden," siger Don F. Figer, UCLA. "Den synes at have været mere

massiv end nogen anden stjerne, vi har kendskab til, og den vil kunne give os værdifuld viden om en stjernes fødsel og udvikling."

Pistolstjernen har en temperatur på omkring 100.000 grader, og den ventes at brænde ud i en supernova i løbet af et par millioner år. vohn

Solformørkelsen den 11. august 1999. Bane gennem sydtyskland.

Se rumstationen Mir på himlen

I november kan den russiske rumstation Mir ses fra Danmark. Mir ligner en meget klar stjerne, der bevæger sig over himlen og er synlig nogle minutter hver dag på ganske bestemte tidspunkter.

Skrot op

DATO	TID	FRA	OVER	MOD	HØJDE (grader)	VARIGHED
10/11	6.26	SSV	SSØ	Ø	19	5 min.
10/11	7.59	VSV	S	Ø	37	8 min.
11/11	5.30	SØ	SØ	Ø	13	3 min.
11/11	7.02	SV	SSØ	Ø	31	7 min.
12/11	6.06	S	SSØ	Ø	24	4 min.
12/11	7.39	VSV	S	ØSØ	39	8 min.
13/11	6.43	SV	S	Ø	36	5 min.
13/11	8.16	SV	S	Ø	35	8 min.
14/11	5.47	SØ	SØ	Ø	25	3 min.
14/11	7.19	VSV	S	ØSØ	39	6 min.
15/11	6.23	S	S	ØSØ	39	4 min.
15/11	7.55	V	SSV	SØ	30	7 min.
16/11	6.59	VSV	SSV	ØSØ	36	5 min.
16/11	8.33	V	SSV	SSV	17	3 min.
17/11	6.03	SØ	SØ	ØSØ	32	3 min.
17/11	7.36	VSV	SSV	SØ	24	6 min.
18/11	6.39	SSV	S	SØ	31	4 min.
18/11	8.12	V	SV	SSØ	13	6 min.
19/11	7.16	VSV	SSV	SSØ	19	5 min.
20/11	6.20	S	S	SØ	23	3 min.
21/11	6.56	SSV	SSV	SSØ	14	3 min.

Astronomi - himlen i november

Mælkevejen hvælver sig fra horisont til horisont og passerer gennem Cassiopeia og Perseus over ens hovede. Sommertrekanten, bestående af Vega, Deneb og Altair, tager modvilligt afsked vestpå; men Pegasusfirkanten står stadig højt mod sydvest. Stik syd har man det øde område med Fiskene, Hvalfisken og Floden, uden fremtrædende stjerner. Aldebaran, Tyrens Røde Øje, og den gule Capella gør sig stærkt gældende i sydøst, fulgt af Tvillingerne og Orion som markerer, at vinteren nærmer sig.

Venus: Pragtfuldt aftenobjekt i Skytten. Størrelsesklasse fra -4,3 til - 4,7. Største elongation (46 grader solen) den 6. november.

Mars: Aftenobjekt, der følger med Venus ind i Skytten; men er med sin størrelsesklasse 1,3 meget svagere en Venus.

Jupiter: Aftenobjekt I Stenbukken, størrelsesklasse - 2,2.

Saturn: I Fiskene, størrelsesklasse 0,6.

Meteoror:

Fra den 3. til den 13 november kan man iagttage Tauriderne som ser ud som om de kommer fra Syvstjernen, ca. 10 i timen.

17. november kan man iagttage Leoniderne som ser ud som om de kommer fra Løven, også ca. 10 i timen.

Skal beses efter midnat!!

